

خانواده محل آرامش و محبت است

ستایش مخصوص ذات خدایی که پروردگار جهانیان است، همان ذاتی که در قرآن کریم می‌فرماید: {هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا} «اوست که شما را از یک تن آفرید و همسرش را (نیز) از خودش پدید آورد؛ تا در کنار او آرام بگیرد»، گواهی می‌دهم که نیست معبود برحق جز الله یکتای بی همتا، و گواهی می‌دهم که سردار و پیامبر ما حضرت محمد صلی الله علیه وسلم بنده و فرستاده اوست، درود و سلام و برکات الهی بر او و بر آل و اصحاب و پیروان راستین او باد. اما بعد!

بی تردید خانواده اساس مجتمع و هسته‌ی ساختار آن است، و با انسجام و استقرار آن مجتمع انسجام و استقرار میابد؛ بنابراین اسلام به ساختار خانواده منسجم اهتمام بزرگ داده است تا در ضمن آن آرامش، محبت و مهربانی میان افراد آن تحقق پذیرد، چنانچه او تعالی فرموده: {وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ} «و از نشانه های او این است که همسرانی از جنس خودتان برای شما آفرید؛ تا به آنه آرام گیرید، و در میان تان مودت و رحمت قرار داد، بی گمان در این امر نشانه های است برای گروهی که تفکر می کنند».

کسی که در این آیت مبارک تفکر نماید درمیابد که خداوند متعال بیان کرده که خانواده یکی از نشانه های بزرگ او است، پس خداوند متعال ازدواج را سبب آرامش قرار داده است، چون مرد در خانواده کنار همسر خود آرامش میابد، و زن نیز در کنار شوهر خود به آرامش و سکونت می رسد، و خداوند متعال محبت و مهربانی را اساس ساختار خانواده قرار داده است، مودت: صفتی است که باعث برخورد نیک می شود، پس هر یک از همسران تخطی ها و اختلافات طبیعی طرف مقابل خود را تحمل می کند، چنانچه پیامبر صلی الله علیه وسلم فرموده: «هیچگاه مرد مسلمان از زن مسلمان نفرت نمی کند؛ اگر برخی از اخلاق او را زشت پنداشت

از برخی دیگر آن خشنود می شود»، و با چنین برخورد اساس خانواده بر مفاهیم نیک برخوردی و محبت و مهربانی استوار می شود، و در سایه این خانواده منسجم و مستقر اخلاق نیک رشد می کند، و خصال خوب و نسل نیکوکار به وجود می آید، و سعادت و خوشبختی اطراف خانه را فرا می گیرد.

و برای تحقق آرامش و محبت در خانواده باید امور زیر مراعات شود: برخورد نیک، معاشرت پسندیده، چون خداوند متعال فرموده: { وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ } «همراه زنان با اسلوب شایسته برخورد کنید»، و پیامبر صلی الله علیه وسلم فرموده: «همراه زنان خوبی کنید»، و در حدیث دیگری فرموده: «بهترین زنان شما همان زنی است که هرگاه شوهرش به سوی او بنگرد خوشحال شود، و هرگاه او را به کاری فرمان بدهد شوهرش را اطاعت کند، و وقتی شوهرش از نزد او غایب شد حق او را در نفس خود و مال او حفاظت و نگهداری کند».

و برخی دیگری از آن خصال نیک: باید شوهر بر خانواده خود نفقه بدهد، برای آنان غذا و نوشیدنی و لباس تهیه نماید، چون خداوند متعال فرموده: { وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ } «و برآن کس که فرزند برای او متولد شده (پدر) لازم است خوراک و پوشاک مادران را بطور شایسته بپردازد»، و در آیت دیگری فرموده: { لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِ } «آنان که ثروتمند هستند باید از دارایی و ثروت خود انفاق کنند»، و پیامبر صلی الله علیه وسلم فرموده: «بهترین صدقه، صدقه ای است که از روی بی نیازی باشد؛ و دست بالا (دست صدقه دهنده) از دست پایین (گیرنده ی صدقه) بهتر است؛ و هر یک از شما ابتدا به کسی صدقه دهد که تحت تکفل و سرپرستی اوست»، و در حدیث دیگری فرموده: «همین گناه انسان را کافیست که افراد تحت سرپرستی خود را ضایع و نابود بسازد».

از جمله آن: نگهداری اسرار میان زوجین است، چون هر کدام زوجین ستر پوش و آرامش بخش دیگر شان است، افشا کردن اسرار را نه دین می پذیرد و نه اخلاق نیکو، پیامبر علیه

سلام فرموده: «روز قیامت بدترین جایگاه نزد الله از آن مردی است که با همسرش همبستر می شود و زنش با او هم خواب می گردد و آنگاه راز همسرش را فاش می کند».

و برخی دیگری از خصال نیک: مشارکت در تربیت فرزندان به طور درست و مناسب است، مسئولیت والدین بر رعایت فرزندان تنها با تقدیم غذا و آب و امور مادی تمام نمی شود، بلکه این مسئولیت آنان خیلی بزرگ است چون باید در نفوس آنها ارزشهای اخلاقی را مستحکم بسازند؛ تا بتوانند نقش شان برای ترقی و تقدم مجتمع را به درستی انجام بدهند، با چنین کاری روشنایی چشم پدران و مادران شان در دنیا و آخرت بوده باشند، چون خداوند متعال فرموده: {وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا} «و کسانی که می گویند: پروردگارا! از همسران مان و فرزندان مان مایه روشنی چشم به ما عطا فرما، و ما را برای پرهیزگاران پیشوا قرار بده»، و پیامبر علیه سلام می فرماید: «وقتی فرزند آن می میرد همه اعمال او منقطع می گردد مگر سه عمل: صدقه جاری، یا علمی که دیگران از آن نفع ببرند، و یا فرزند نیکوکاری که برای او دعای خیر نماید»، همچنان که خانواده به فرزندان توجه می کند باید به حقوق والدین نیز توجه نماید، چون خداوند متعال فرموده: {وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا} «و پروردگارت چنین حکم نموده که جز او را نپرستید و به پدر و مادر نیکی کنید»، پس با چنین روشی آرامش و امنیت و خوشبختی همه افراد خانواده متحقق می گردد.

و برخی دیگر آن: مشورت در میان افراد خانواده در امور زندگی؛ زیرا این کار باعث می شود تا همه اعضای خانواده نقش و اهمیت خود را احساس نمایند، و حضرت پیامبر صلی الله علیه وسلم در صلح حدیبیه همراه همسر خود حضرت ام سلمه رضی الله عنها مشورت کرد و با دیدگاه او موافقت کرد و خشنود شد، و خیر در مشورت او (رضی الله عنها) نهفته بود.

ستایش مخصوص ذات خدایی که پروردگار جهانیان است، درود و سلام بر خاتم پیامبران و رسولان حضرت محمد صلی الله علیه وسلم و بر همه آل و اصحاب او باد.

بدون تردید اهل زن و شوهر در حفاظت بر هسته و استقرار خانواده نقش بزرگی دارند، و آنها می توانند این نقش شان را با پشتیبانی از پایه های محبت و احترام و آرامش و مودت میان زوجین و احترام گذاشتن بر ویژگی های آنان ادا نمایند، و اختلافات موجود میان آنها را با تقدیم پند و ارشاد برای شان کنترل کنند، چون خداوند متعال فرموده: **﴿وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا﴾** «و به بندگان من بگو: با یکدیگر سخنی بگویند که آن بهترین باشد، بی گمان شیطان میان آنها فتنه و فساد ایجاد می کند، به راستی که شیطان دشمن آشکاری برای انسان است»، و در آیت دیگری فرموده: **﴿وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَأَبْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا﴾** «و اگر از اختلاف و جدایی میان آن دو (زن و شوهر) بیم داشتید پس داوری از خانواده شوهر و داوری از خانواده زن بفرستید، و اگر این دو (داور) قصد اصلاح داشته باشند الله میان آن دو (زن و شوهر) سازگاری خواهد داد، بی گمان الله دانای آگاه است»، و در باره پدران و مادران و دختران و نزدیکان ما چه فکر می کنید؟.

پس ما چقدر نیازمند هستیم تا در خانه های ما محبت و آرامش و رحمت را تحقق بخشیم، تا اینکه محبت و مهربانی و الفت و استقرار در همه مجتمع حاکم گردد.

پروردگارا! از همسران و فرزندان مان مایه روشنی چشم به ما عطا فرما، و ما را برای پرهیزگاران پیشوا قرار بده.